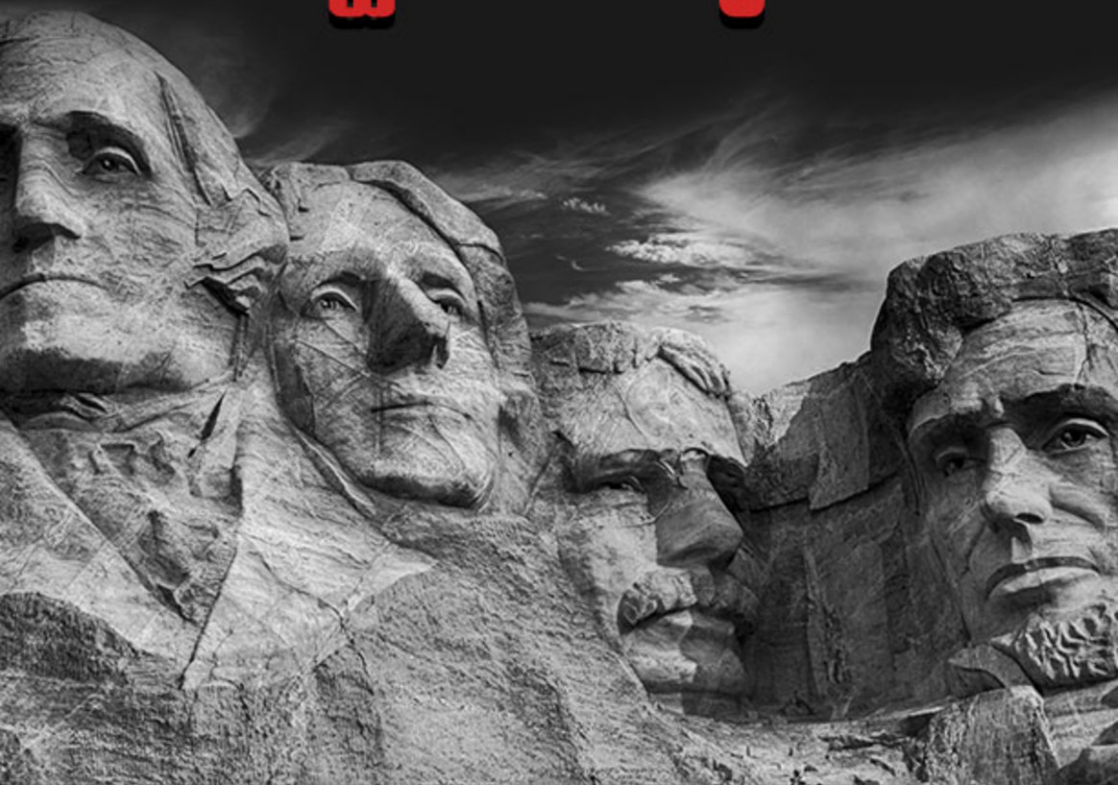

ကမ္ဘာကျော်ကြား အ ဂ္ဃဝင်စကားများ

ဝင့်ထပ်

ဘုရားသခင်ကို နှုတ်မှ ဖွင့်ဟတမ်းတရင်း
ဘဝနိဂုံးချုပ်ခဲ့ကြသူများ

JOHN ROGERS

အာဇာနည်ဂျွန်ရောဂျာ

မွေးနေ့ - ၁၅၀၀ ၊

ကွယ်လွန်သောနေ့ - ၁၅၅၅ ။

“ယေရှုဘုရားသခင်၊ တပည့်တော်၏ ဝိညာဉ်ကို လက်ခံပါ အရှင်”

မိစ္ဆာတိတ္ထိ အဖြစ် စွပ်စွဲခံရပြီး ၁၅၅၅ ခုနှစ်တွင် ကားစင်တင်
မီးရှို့ခံခဲ့ရသော အာဇာနည် ဂျွန်ရောဂျာ၏ နောက်ဆုံး တမ်းတစကားပင်
ဖြစ်၏ ။

SIR WALTER SCOTT

စာရေးဆရာကြီး ဆာဝေါလ်တာစကော့

မွေးနေ့ - ဩဂုတ်လ ၁၅၊ ၁၇၇၁။

ကွယ်လွန်သောနေ့ - စက်တင်ဘာ ၂၃၊ ၁၈၃၂။

စကော့တလန် အမျိုးသား စာရေးဆရာကြီး ဆာဝေါလ်တာစကော့သည် သူသေဆုံးခါနီး တွင် သူ၏ သားမက်ဖြစ်သူ လော့ဒတ်အား အိပ်ရာနံဘေးကို ခေါ်ပြီး လျှင် ...

“ချစ်သား လော့ဒတ်၊ ဘာသာတရားကို ရိုသေကိုင်းရှိုင်းပါ။ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ကို အခါမလပ်ပြုလုပ်ပါ။ သင် လူကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်ပါစေ။ နောက်ဆုံး သင့် အဖို့ ဤနေရာ ဤသေခါနီး အချိန်မျိုးတွင် နှစ်သိမ့်စရာ တစ်ချက်သည် အခြား ဘာ

မျှမရှိ” ဟု မှာ ကြား အသက်ကုန်သွားခဲ့လေသည်။ ။

SAMUEL JOHNSON

ဒေါက်တာ ဆင်မြူရယ်ဂျွန်ဆင်

မွေးနေ့ - စက်တင်ဘာ ၁၅၊ ၁၇၀၉ ခုနှစ်။

ကွယ်လွန်သောနေ့ - ဒီဇင်ဘာ ၁၃၊ ၁၇၈၄ ခုနှစ်။

အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာ၊ ကျမ်းပြုဆရာကြီး တစ်ဦးဖြစ်သော ဒေါက်တာ ဆင်မြူရယ် ဂျွန်ဆင်သည် ဘဝခရီးကြမ်းကို ဖြတ်သန်းလာရသူဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံး ကွယ်လွန်ခါနီး တွင် သူ့အနီး၌ မိတ်ဆွေတစ်ဦး၏ သမီးဖြစ်သူ မစ္စမောရစ် ဆိုသူက ဘုရားစာများကို ရွတ်ဖတ် ကာ မေတ္တာပို့လျက်ရှိသည် ။

ဒေါက်တာဂျွန်ဆင်သည် အိပ်ရာပေါ် လှဲလျောင်းရင်း

“ဘုရားသခင်၏ မေတ္တာသည် သင်၏ အပေါ်တွင် ကျရောက်ပါစေ”
ဟု ပြောဆိုကာ မျက်လုံးစုံမှိတ် အနိစ္စရောက်သွားခဲ့လေ၏။

“အရှင် လက်တွင်းသို့ တပည့်တော်၏ ဝိညာဉ်ကို အပ်နှင်းပါ၏
ဟူသော ခရစ်တော်၏ နောက်ဆုံးစကားများ ကို သေအံ့ဆဲဆဲ၌
ရေရွတ်ခဲ့သည့် လူသားပေါင်းကား ထောင်သောင်းမက ရှိခဲ့ပေ၏။ ထို
လူသားများ နှင့်မတူ ထူးခြားစွာ ခရစ်တော်နှင့် ပတ်သတ်၍
ပြောဆိုခဲ့သူများ လည်း ရှိခဲ့လေသည်။”

HEINRICH HEINE

ဂျာမန်ကဗျာဆရာ ဟိုင်းရစ်(ရှ်)ဟိုင်းနား

မွေးနေ့-ဒီဇင်ဘာလ ၁၃ ရက် ၊ ၁၇၉၇ ။

ကွယ်လွန်သောနေ့-ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၇ ရက် ၊ ၁၈၅၆ ။

“ဘုရားသခင်က ကျွန်တော့်ကို ခွင့်လွှတ်မှာ ပါဗျာ၊ ဒါ သူ့အလုပ်ပဲ”

ဂျာမန်ကဗျာဆရာနှင့် ဝေဖန်ရေးဆရာ ဟိုင်းရစ်(ရှ်)ဟိုင်းနားက အပြစ်ကို အာပတ်ဖြေခြင်းသည် အရေးမကြီးလှဟု ယူဆခဲ့သဖြင့် အထက်ပါစကားကို သေအံ့မှူးမှူး ပြောဆိုခဲ့လေ၏ ။

PERUGINO

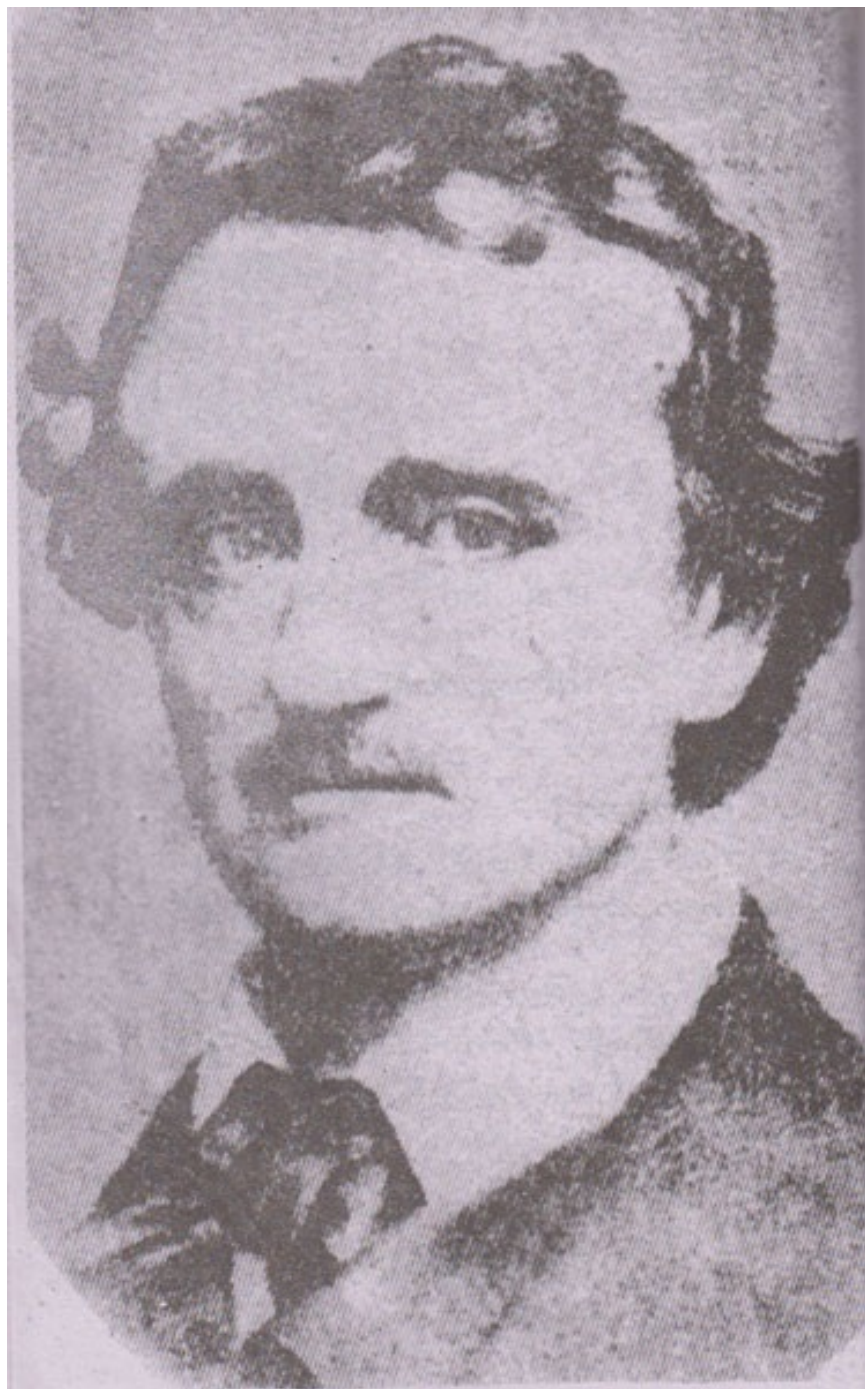
ပန်းချီဆရာ ပီရူးဂီနို

မွေးနေ့ - ၁၄၄၆ ၊

ကွယ်လွန်သောနေ့ - ၁၅၂၄ ။

“အပြစ်ကို အာပတ်မဖြေဘဲ သေသွားသူတစ်ယောက် နောက် ဘဝမှာ ဘာဖြစ်တတ်သလဲဆိုတာ ကျုပ်သိချင်လွန်းလို့ ပါ”

ဟု ကွယ်လွန်ခါနီး တွင် သိက္ခာတော်ရဆရာ မပင့်လိုကြောင်း ငြင်း ဆိုခဲ့သူမှာ စိန်ပီတာအား သော့နှင်းခန်း အမည်ရှိ ပန်းချီကားကြီးကို ရေးဆွဲခဲ့သူ ပီရူးဂီနို ဖြစ်၏ ။

အက်ဂါ - အယ်လင်ပိုး

EDGAR ALLAN POE

ဝေဖန်ရေး၊ ကဗျာ၊ ဝတ္ထုများ စွာရေးသားရင်း အက်ဂါအယ်လင်ပိုး ဟူ၍ စာပေလောကတွင် ကျော်ကြားခဲ့သလို အရက်ကျေးကျွန် ဖြစ်ခဲ့သော ပိုးကို အမေရိကန်ပြည် ဘော်စတွန်မြို့တွင် ၁၈၀၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၉)ရက်နေ့ တွင် ဖွားသည် ။ မိဘများ သည် ဇာတ်သမားများ ဖြစ်ကြ၏ ။

အက်ဂါအယ်လင်ပိုး ရေးသော စာကို ဖတ်လိုက်လျှင် စာဖတ်သူသည် ဖတ်ရင်းက ပို၍ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ခဲ့ကြရသည် ။ ဤအချက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ပိုးကိုယ်တိုင်က “လောကကြီးက ကျုပ်ကို ဝိုင်းပြီး နှိပ်စက်ခဲ့ကြတယ်။ ဒီတော့ ကာ လောကကြီးကိုတော့ နှိပ်စက်မယ်။ ကျုပ်ရေးတဲ့ စာတိုင်းကို ဖတ်မိသူတိုင်း ဟာ စိတ်ညစ်ပြီးရင်း စိတ်ညစ်စေရမယ်။ စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်ပြီးရင်း ဖြစ်စေရ မယ်” ဟူ၍ ကြိမ်းဝါးခဲ့ဖူးလေသည် ။

သူသည် ၁၈၂၆ ခုနှစ်၌ ဗာဂျီးနီးယားပြည်နယ် တက္ကသိုလ်၌ ဝင်ရောက် သင်ကြားသည် ။ ကျောင်းသားဘဝဖြင့် ပေတေကာ အရက်မိုးကြွေး၊ ချေး၍ သုံး သောကြွေး၊ ကျောင်းလခကြွေးများ ဖြင့် စုစုပေါင်း ဒေါ်လာ ၂၅၀၀ (ကျပ် တစ် သောင်းငါးထောင်ခန့်) ကြွေးပတ်လည်ဝိုင်း လာပြီးနောက် ကျောင်းမှ ထုတ်ပစ် ခြင်း ခံရလေတော့သည် ။

၁၈၂၉ ခုနှစ်တွင် အက်ဂါအယ်လင်ပိုးသည် စစ်တပ်ထဲသို့ ဝင်လေသည် ။ ပိုးသည် စစ်မှုထမ်းရာတွင် နာမည်ကောင်းရပြီး တပ်ရင်း၌ တပ်ကြပ်ကြီးအဆင့် ကို ရလာပါသည် ။ ထိုအခါ ပိုးသည်

ဝက်(စ်)ပွိုင့်စစ်တက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက် ခွင့် လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ။

ဝက်(စ်)ပွိုင့် စစ်တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်ပြီးနောက် ၁၈၃၁ ခုနှစ်တွင် ပိုး စစ်တက္ကသိုလ်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်း ခံရပြန်လေသည်။ ။ ပိုး၏ အပြစ်များမှာ ကား ကျောင်းပြေးခြင်း၊ တာဝန်ဝတ္တရားပျက်ကွက်ခြင်း၊ အမိန့်ကို မနာခံခြင်း စသည် တို့ ဖြစ်၏။ ။ စင်စစ်တွင် မူ အရက်အလွန်အကျွံသောက်ကာ လောင်းကစားသော ကြောင့်ပင် ဖြစ်လေသည်။ ။

သူသည် ၁၈၃၁ ခုနှစ်တွင် ပင် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကို ချ၏။ ။ ထိုဆုံးဖြတ် ချက်သည် ကား ပိုး၏ အနာဂတ်ကို ဖန်တီးမည့် စာပေရေးသားရန် ဆုံးဖြတ်ချက် ဖြစ်သည်။ ။

၁၈၃၃ ခုနှစ်သို့ ရောက်မှ သာလျှင် ပိုးသည် စာပေလောက၏ အသိ အမှတ်ပြုခြင်းကို အောင်မြင်စွာ ခံယူရလေသည်။ ။

၁၈၃၅ ခုနှစ်တွင် ပိုးသည် စာစောင်၏ အယ်ဒီတာ ဖြစ်လာသည်။ ။ သူ အယ်ဒီတာ ဖြစ်လာသောအခါ အယ်ဒီတာကောင်း တစ်ယောက်အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့လေသည်။ ။ သူသည် ၁၈၃၆ ခုနှစ်အထိ Messenger စာစောင် ထဲ၌ ဝေဖန်စာ (၈၃)ပုဒ်၊ ကဗျာ (၆)ပုဒ်နှင့် ဝတ္ထု (၃)ပုဒ် ရေးသားနိုင်ခဲ့ပြီးလျှင် သူ၏ လစာငွေများ လည်း တစ်နှစ်အတွက် ဒေါ်လာ ၁၀၀၀ (တစ်ထောင်) ရလာ ခဲ့သည်။ ။

စစ်တပ်တွင် အယ်လင်ပိုး
အမှုထမ်းစဉ်က
ပုံတူတစ်ကြောင်းဆွဲ
ပန်းချီကား

အယ်လင်ပိုး၏
၁၃-နှစ်အရွယ်ဇနီး
ဗာဂျီးနီးယား

အယ်လင်ပိုး၏ စာတည်းဘဝ
စာရေးစားပွဲကုလားထိုင်

အက်ဂါအယ်လင်ပိုး၏
အုတ်ဂူ

စက္ကောတလန်နှင့် အိုက်ယာလန်ရှိ
ပိုး၏ စိတ်ကူးထဲမှပုံရိပ်များ

ပိုးသည် အောင်မြင်ကျော်ကြားမှုကို ဆက်တိုက် ရရှိလာခဲ့လေသည်။ ။ သို့ သော် အောင်မြင်ကျော်ကြားလာသလောက် ကံဇာတာက မကောင်းသဖြင့် ပျော် ရွှင်ခြင်းမရှိဘဲ စိတ်ချမ်းသာမှုကိုကာ မရနိုင်ခဲ့ပေ။ ပိုး ၏ ဇနီးဖြစ်သူသည် အဆုပ် နာ စွဲကပ်လာ၏ ။ ပိုးကိုယ်တိုင်လည်း အရက်သမားကြီး ဖြစ်လာ၏ ။ ဘိန်းလည်း ရှူ၏ ။ ပိုးသည် နယူးယောက်မြို့၌ ၈၄ လမ်းပေါ်ရှိ ယာတော အိမ်တစ်အိမ်တွင် နေ၏ ။ လမ်းမကျယ်ကြီးတွင် လည်း အိမ်ပြောင်း၍ နေ၏ ။ ဤသို့ နေထိုင်လာခဲ့ရာ ၌ ပိုးသည် Graham's and Gehtleman's Magazine ၏ စာတည်းလည်း လုပ်ခဲ့၏ ။ Buston's Gentleman's Magazine တွင် တွဲဘက် စာတည်းလုပ် ခဲ့၏ ။ ယင်းသည့်အပြင် ပိုးသည် The Newyork Mirror, The Dollar News paper, The Newyork Sun, The American Review အစရှိသော စာနယ် ဇင်းများ တွင် လည်း စာမူအများ အပြား ပါဝင်ရေးသားခဲ့လေသေးသည် ။ နောက် ဆုံးတွင် ပိုးသည် Broadway Journal မဂ္ဂဇင်း၏ စာတည်းဖြစ်လာကာ ထိုစာ စောင်ကို နောက်ဆုံး၌ သူက ကိုယ်ပိုင်ဝယ်ယူ ထုတ်ဝေလေသည် ။ ထိုအခါ ပိုး သည် သူ၏ ကိုယ်ပိုင်စာစောင်ထဲတွင် သူ ယခင် အခြားစာနယ်ဇင်းများ ၌ ရေးသားခဲ့သော စာမူများကို ပြန်လည်ဆန်းသစ်ကာ ထပ်ဆင့်ဖော်ပြခဲ့ပေသည် ။ ဤ အချိန်ပိုင်းတွင် ပိုးသည် စာပေလောကတွင် ထီးထီးမားမား ရပ်တည်နိုင်သော စာရေးဆရာကြီးတစ်ဦး အဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှားနေခဲ့လေသည် ။ ဤ ကာ လ ၌ ပိုးသည် ဝါရှင်တန်အိုင်ဗင်း၊ ချား(လ်)(မ်)ဒစ်ကင်း(န်) အစရှိသော ခေတ်ပြိုင် ထိပ်သီး စာရေးဆရာကြီးများ နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့၏ ။ ကဗျာဆရာကြီး လောင်းဖဲလိုးနှင့် လည်း စာနယ်ဇင်းများ တွင် ဆောင်းပါး အပြန်အလှန်ရေးသားကာ

စာပေရေးရာ များကို ဆွေးနွေးငြင်းခုံခဲ့၏ ။ ထို့ပြင် ပိုးသည် သီးသန့်ဟောပြောပွဲများ သို့ တက် ရောက်ကာ စာပေအကြောင်းများကို ဟောပြော၏ ။ စာတန်းများ ဖတ်ကြားခဲ့ပေ သည် ။ သို့သော် ပိုးသည် ကြွေးမြီထူ၏ ။ ကျန်းမာရေးကလည်း မကောင်း၊ ငွေ ကြေးကလည်း မပြည့်စုံ၊ ဇနီးကလည်း မကျန်းမာ ဖြစ်သည် ထက် ဖြစ်လာ၏ ။ ပိုး ကိုယ်တိုင်ကလည်း ပေလွန်းတေလွန်း၏ ။ ထို့ကြောင့် ၁၈၄၆ ခုနှစ်တွင် သူထုတ် ဝေနေသော Broadway Journal မဂ္ဂဇင်းသည် ရပ်ဆိုင်းသွားခဲ့ရလေသည် ။

၁၈၇၄ ခုနှစ်တွင် ပိုး၏ဗာဂျီးနီးယားသည် အလွန်ဆင်းရဲသော အခြေ အနေဖြင့် ကွယ်လွန်ရလေသည် ။ ကွယ်လွန်ရသည့် နေရာမှာ ကား နယူးယောက် မြို့ အစွန်အဖျား တစ်နေရာရှိ ဖို့ (ဒ်)ဟမ် ခေါ် တောင်ပိုင်းရပ်ကွက်တွင် ဖြစ် သည် ။ ထိုရပ်ကွက်ရှိ အိမ်ငယ်တစ်အိမ်တွင် ကွယ်လွန်ရာ၌ “ဗာဂျီးနီးယားသည် အခန်းကြမ်းပြင်ပေါ်ရှိ ကောက်ရိုး မွေ့ရာတစ်ခုပေါ်၌ လဲနေ၏ ။ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ၏ အပေါ်ရုံ ကုတ်အကျကြီးကို စောင်အဖြစ် ခြုံထားရ၏ ။ အနွေးဓာတ်ရစေရန် ကြောင်တစ်ကောင်ကို ရင်ဝယ်ပိုက်ထားရ၏ ။ ခင်ပွန်းသည် ယောက္ခမတို့ က လူမမာ၏ လက်နှင့် ခြေထောက်များကို ကိုင်ထားကြရ၏ ။ ဤနည်းဖြင့် မိမိတို့ ကိုယ်ငွေ့ဖြင့် လူမမာကို ပူနွေးအောင် လုပ်ကြရ၏ ” စသည် ဖြင့် စိတ်မချမ်းသာ ဖွယ် အခြေအနေကို ပိုးက ကိုယ်တွေ့မျက်မြင် ရေးသားခဲ့လေသည် ။

ဇနီးသည် ဗာဂျီးနီးယား ကွယ်လွန်သွားသောအခါမှ စ၍ ပိုး၏ ဘဝသည် နောက်ဆုံး အဆစ်ပိုင်းသို့ ရောက်လာ၏ ။ စိတ်မချမ်းသာဖွယ်ရာ အကောင်းဆုံး အခြေအနေသို့လည်း ရောက်လာခဲ့၏ ။

ပိုးအား မိတ်ဆွေများက တတ်နိုင်သရွေ့ ကူညီကြ၏ ။
ကယ်တင်ကြ၏ ။ ရင်းစား ထူထောင်ပေးကြ၏ ။ သို့သော် ပိုးသည်
အဖက်ဆယ်၍ မရလောက်အောင် ပျက်စီးနေကာ
ကယ်ဆယ်သူရှိသော်လည်း နောက်ဆုံး၌ ဒုံရင်းသို့ ပြန်၍ ပြန်၍ သာ
ဆိုက်နေ၏ ။ ပိုး၏ နောက်ဆုံးရက်များ သည်
စိတ်ဓာတ်အကျဆင်းဆုံးဖြစ် ကာ ဘဝတွင် အမည်းစက်ကြီးများ
စွန်းထင်းခဲ့ရလေ၏ ။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ပိုးသည်
ပါရမီရှင်ဖြစ်သည့်အတိုင်း ထူးခြားသော စာပေများကို
ရေးသားနေသေး၏ ။ သူ၏ နောက်ဆုံးလက်ရာများ သည် ကား
ကဗျာများ ဖြစ်ကြ၏ ။ Annable Lee နှင့် EL Dorado အမည်ရှိ
ကဗျာများမှာ ထင်ရှား၏ ။ ပိုး၏ ကဗျာများ သည် သူ၏ တစ်ည ပျော်
မိန်းမသားများကို အမွှန်းတင်သော ကဗျာများ ဖြစ်ခဲ့ကြပေသည် ။

၁၈၄၉ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၇)ရက်နေ့တွင် ပိုးအား
ဘော်(လ်)တီမိုး မြို့ လမ်းဘေးတွင် လဲနေခြင်းကို တွေ့ကြရ၏ ။
သံစည်ပိုင်းပေါ်၌ တင်ထားသော ပျဉ်ချပ်တစ်ချပ်ပေါ်တွင် ပိုးသည် လဲ၍
နေ၏ ။ ထို့ကြောင့် ဆေးရုံသို့ ပို့ပေးကြရ၏ ။ ဆေးရုံတွင် ပိုးသည်
သတိလစ်၍ နေ၏ ။ သတိလစ်ရာမှ တစ်ဖန် ငန်းဖမ်းကာ တစ်ကိုယ်လုံး
တုန်ယင်လာ၏ ။ ပါးစပ်မှ လည်း အော်ဟစ်ပြောဆို၏ ။ ထိုနေ့တွင်
ဆရာ ဝန် ၏ မျက်မှောက်၌ ပင် ပိုးသည် အတန်ငယ်ငြိမ်သက်
လာပြီးနောက် “ကျုပ် ဝိညာဉ်ကို ဘုရားသခင် ကယ်တော်မူပါ” ဟူသော
နောက်ဆုံးစကား တစ်ခွန်းအား ညည်းတွားကာ ကွယ်လွန်လေသည် ။

နောက် နှစ်ရက်ကြာသောအခါ ပိုး၏ အလောင်းကို
ဘော်(လ်)တီမိုးမြို့၊ ခရစ်ယာန်သင်္ချာင်း၌ မြုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ခဲ့ကြ၏ ။

x x x x x